

Zdravotnické noviny – ZDN, 3.5.2010, Mladí vědci obohacují svět

red

* Cena Scopusu pro rok 2009

Vydavatelství Elsevier Science ve snaze posílit zapojení mladé generace do výsledků výzkumu a vývoje ocenilo minulý týden poprvé v ČR vědecké pracovníky do 35 let finančními cenami ve výši 1000 až 4000 eur. Ze 116 přihlášených projektů z různých vědeckých oblastí vybrala odborná komise pod vedením prof. Ing. **Petra Rába**, DrSc., z **Ústavu živočišné fyziologie a genetiky AV ČR**, pět nejlepších prací.

Cenu Scopusu (pozn. red.: největší abstraktové a citační databáze recenzované literatury a webových zdrojů) získali v následujícím pořadí (od nejlépe hodnoceného): V RNDr. Ondřej Mihola, Ph. D., z **Ústavu molekulární genetiky AV ČR**, za práci A mouse speciation gene encodes a meiotic histone H3 methyltransferase publikovanou v Science.

V RNDr. Ondřej Hajdušek, Ph. D., ze společné laboratoře **Parazitologického ústavu Biologického centra AV ČR** a Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, za práci Knockdown of proteins involved in iron metabolism limits tick reproduction and development publikovanou v Proceedings of the National Academy of Sciences.

V Mgr. Michal Mičuda z katedry optiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, za práci Experimental realization of a programmable quantum gate publikovanou v Physical Review.

V RNDr. Martin Srnec z **Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR**, za práci Effect of spin-orbit coupling on reduction potentials of octahedral ruthenium(II/III) and osmium(II/III) complexes publikovanou v Journal of the American Chemical Society.

V RNDr. Jana Poltířová-Vejpravová, Ph. D., z Matematickofyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze, za práci Investigation of phases obtained from the Ce₂₀Ru₆₀Si₂₀ composition publikovanou v Journal of Alloys and Compounds.

Z oceněných prací, které se dotýkají biomedicíny, se RNDr. Mihola věnoval procesu spermatogeneze na molekulární úrovni. Podařilo se mu objevit první gen obratlovce, který způsobuje neplodnost kříženců (jeho porucha zastavuje tvorbu pohlavních buněk) – rozdíl v genu Prdm9/Hst1 mezi blízkými druhy myší vedou ke sterilitě kříženců. Objev je jedním z předpokladů vzniku nových druhů.

RNDr. Hajdušek se ve své práci zabýval mapováním genů a jimi kódovaných proteinů, které jsou zapojeny do zpracování železa u klíšťat. Objevil dosud nepoznaný mechanismus (neznámou bílkovinu feritin 2), kterým se klíšťata chrání před otravou železem, jež přijímají ve velkém množství s nasátou krví. Výsledky výzkumu by mohly přinést účinnou vakcínu proti klíšťatům.

Foto popis| Ocenění mladí vědci (zleva) O. Hajdušek, O. Mihola, M. Mičuda, J. Poltířová-Vejpravová a M. Srnec.

Foto autor| Foto: ZN